

Våra synpunkter på Roslagsvattens samrådshandlingar inför tillståndsansökan om vattenverksamhet, projektet Vaxholms Överförings System (VÖS).

Inledning

Vi ser positivt på syftet med denna vattenverksamhet som med stor sannolikhet medför en säkrare hantering av spillvattnet än i dagens reningsverk och enskilda brunnar. Den känsliga recipienten, Trälhavet och dess kringliggande vikar som vi, Österåkers kommun har gemensamt med Vaxholms kommun, skyddas från oönskade utsläpp och dess ekologiska status kan på sikt förbättras.

Anläggning, ledningen och alternativa dragningar

Vi har inte tillräcklig nog med kompetens för att ha synpunkter på de olika alternativen som undersökts för dragning av ledningen från Vaxholm till Margretelund. Vi utgår dock ifrån att det alternativet man valt ger minst intrång på strandskydd och åverkan av känslig natur. Att man väljer att dra dubbla ledningar för att öka driftsäkerhet och risker med en singelledning måste ses positivt och förmodligen ger det inte mer miljöpåverkan än när en ledning skulle dras. Nollalternativet är såklart inte tänkbart då en fortsatt stadsutbyggnad inte kan ske i Vaxholm på ett hållbart sätt och medför stora risker med föroreningar av recipienten då dagens spillvattenrening är ofullständig.

Att man använder sig av schaktfria metoder så långt det är möjligt vid anläggningen av landfästen låter även det som en god hantering med syfte att minska påverkan på fisk och bottenvegetationen. Vi hoppas även att tanken att schaktmassor i stor utsträckning återanvändas på plats då det minskar antalet transporter, och därmed fossila utsläpp, till och från anläggningsplatserna.

Då ledningarna ska sänkas ned i vattnet störs säkert omgivningen men det är temporärt och det är positivt att man väljer att låta det ske vintertid då den biologisk aktiviteten är förhållandevis låg.

Miljökonsekvensbeskrivningen

Då vi inte fått tillgång till Miljökonsekvensbeskrivningen utan endast innehållsförteckningen har vi svårt att bedöma dess innehåll. Följande frågeställningar har vi:

1. Vi undrar i vilken utsträckning man tänkt på minimering av fossila utsläpp under byggskedet?
2. Likaså undrar vi över hanteringen av eventuell förorenad mark och sediment?
3. När det gäller påverkan på höga naturvärden förstår vi att Killingevikens område är ett känsligt område som bör hanteras varsamt under byggtiden. Vilka åtgärder genomförs för att skydda tex kransalgerna och övrig bottenvegetation?
4. Vi är även intresserade att ta del av miljökvalitetsmålen man valt/satt.
5. Hur ser egenkontrollprogrammet ut?

Kompensationsåtgärder

Vi gläds åt att man utreder förutsättningarna och nyttan med eventuella kompensationsåtgärder för fisk. Dels hoppas vi på en minskad övergödning i samband med de nya ledningarna, dels är det ett skriande behov av att balansera upp Östersjöns fiskebestånd och mångfald. Att studera statusen för artrikedomen respektive antalet före och efter byggandet av landfästen respektive nedläggning av ledningarna på sjöbotten torde vara av stort intresse. Roslagsvatten kan kanske visa på att kompensationsåtgärder har gett effekt och gjort nytta i vattenområdet som berörs. Det är viktigt att förmedla positiva effekter (när så föreligger) för allmänheten som då blir involverade i nödvändiga infrastrukturer och dess påverkan och nytta för våra samhällen. Roslagsvatten kan kanske göra detta till ett uppmärksammat positivt vattenvårdsprojekt?

Sammantaget

Då sjöledningarna bedöms innebära en minskad belastning av näringsämnen till recipienten jämfört med dagens hantering ser vi positivt på Roslagsvattnens tillståndsansökan av vattenverksamheten VÖS. Vi avvaktar mark- och miljödomstolens svar på ansökan och hoppas på förbättringar avseende miljö och fiskbestånd.

Maria Olausson för
Styrelsen i Naturskyddsföreningen i Österåker

Åkersberga 2023-01-08